

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 4, 6, 7, 8, 9, 9¹, 9², 11, 12¹, 14, 18, 20, 23, 26, 26¹, 26², 27, 28, 30, 31 STRAIPSNIŲ IR V SKYRIAUS PAKEITIMO BEI 32, 33, 34, 35, 36 STRAIPSNIŲ IR VI SKYRIAUS PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS SISTEMOS ĮSTATYMO NR. I-552 8, 11, 13 IR 76 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. I-1367 2, 3, 13, 15², 15³ IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. IX-886 26 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 56, 57, 58 IR 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PACIENTŲ TEISIŲ IR ŽALOS SVEIKATAI ATLYGINIMO ĮSTATYMO NR. I-1562 27 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽALOS, ATsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBEI ĮSTATYMO NR. IX-895 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
(TAP-23-1230 – 1237; TAIS NR. 23-8033(2))**

2023-09-21 Nr. NV-2331

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, siūlome Projektus patikslinti pagal šias pastabas:

1. Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 4, 6, 7, 8, 9, 9¹, 9², 11, 12¹, 14, 18, 20, 23, 26, 26¹, 26², 27, 28, 30, 31 straipsnių ir V skyriaus pakeitimo bei 32, 33, 34, 35, 36 straipsnių ir VI skyriaus pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto (toliau – SDĮ projektas):

1.1. SDĮ projekto 5 straipsniu keičiamas Sveikatos draudimo įstatymo 9 straipsnis, kurio 8 dalis pripažįstama netekusia galios, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad vadovaudamasi Sveikatos draudimo įstatymo 9 straipsnio 8 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2014 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 370 patvirtino Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis apmokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sąlygų sąrašą, todėl pripažinti netekusia galios Sveikatos draudimo įstatymo 9 straipsnio 8 dalį nėra tikslinga.

1.2. SDĮ projekto 7 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 9² straipsnio 2 dalies 1 punkte siūlome atsisakyti skliaustelių, ir siekiant teisės akto sistemiškumo, juose nurodytą aplinkybę dėstyti taip „*neįrašytų į <...> sąrašą*“. Ši pastaba taikoma ir minėtos dalies 5 punktui;

1.3. SDĮ projekto 7 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 9² straipsnio 4 dalies 3 punkte po žodžio „*fondo*“ turėtų būti įrašytas žodis „*biudžeto*“;

1.4. atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos) 112 punkto nuostatą, *jei teisės akto, institucijos ir pan. pavadinimas, prasidedantis žodžiais „Lietuvos Respublikos“, minimas ne kartą, pirmą kartą parašius visą pavadinimą, toliau jis gali būti rašomas*

be žodžių „Lietuvos Respublikos“, papildomai neįvedant trumpinio. Vieną kartą tekste nurodžius sutrumpintą pavadinimą, toliau tekste jis turi būti rašomas nuosekliai be žodžių „Lietuvos Respublikos“, SDĮ projekto 7 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 9² straipsnio 4 dalies 4 punkte Farmacijos įstatymo pavadinimas turi būti rašomas be žodžių „Lietuvos Respublikos“, kadangi pirmą kartą minimas Sveikatos draudimo įstatymo 1 straipsnio 15 dalyje;

1.5. įvertinus SDĮ projekto 7 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 9² straipsnio 4 dalies 6 punkto nuostatą „Naujos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, leidžiančios nustatyti mutaciją ar biožymenį dėl gydymo kompensuojamuoju vaistu skyrimo, būtų įtraukiamos į PSD fondo biudžeto lėšomis apmokamų paslaugų sąrašą be Komiteto įvertinimo“, lieka neaišku, ar dėl naujos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, leidžiančios nustatyti mutaciją ar biožymenį dėl gydymo kompensuojamuoju vaistu skyrimo, įtraukimo į PSD fondo biudžeto lėšomis apmokamų paslaugų sąrašą yra priimamas sprendimas, ar atliekama vertinimo procedūra ir pan., todėl, siekiant nuostatos aiškumo, siūlytiną ją papildyti bei patikslinti;

1.6. SDĮ projekto 7 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 9² straipsnio 8 dalyje terminas turi būti rašomas taip „iki spalio 1 d.“ Šioje dalyje taip pat turėtų būti patikslinta formuluotė „atsiradus šioje dalyje nurodytoms aplinkybėms“, papildant kurioje dalyje nurodytos aplinkybės, kurioms atsiradus sveikatos apsaugos ministras priima sprendimą dėl paslaugų įrašymo į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis apmokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašą;

1.7. atsižvelgiant į Rekomendacijų 112 punkto nuostatą, SDĮ projekto 14 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnio 4 dalyje Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo pavadinimas turi būti rašomas su žodžiais „Lietuvos Respublikos“, kadangi šiame straipsnyje minimas pirmą kartą;

1.8. SDĮ projekto 14 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnio 4 dalies 2 punkte Vyriausybės nutarimas nėra nurodytas, minimos tik Vyriausybės nutarimu nustatytos sąlygos, todėl siekiant aiškumo minėtos dalies 2 punktą siūlytina tikslinti ir jį dėstyti taip „teikti Vyriausybės nustatytas Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis apmokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sąlygas, atitinkančias asmens sveikatos priežiūros paslaugas“;

1.9. SDĮ projekto 14 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnio 5 dalyje nustatomi kriterijai, kuriais vadovaujantis su asmens sveikatos priežiūros įstaigomis sudaromos sutartys bei šioje dalyje nustatoma, kad kriterijus detalizuoja pagal atitinkamas paslaugas, dėl kurių sudaroma sutartis, kriterijų reikšmės ir vertinimo pagal šiuos kriterijus tvarką nustato Vyriausybė. Įvertinus Sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnio 5 dalyje nustatomus kriterijus Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtinto aiškumo principo, reiškiančio, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas, kontekste, manytina, kad Sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnio 5 dalyje nustatomi kriterijai stokoja aiškumo, konkretumo bei objektyvumo. Taip pat, įvertinus Konstitucinio Teismo praktiką, numatančią, jog draudžiama žemesnės galios teisės aktais reguliuoti tuos visuomeninius santykius, kurie gali būti reguliuojami tik aukštesnės galios teisės aktais, siūlytina apsvarstyti galimybę kriterijus, kuriais vadovaujantis su asmens sveikatos priežiūros įstaigomis sudaromos sutartys, nustatyti įstatymu (įtvirtinti aiškius, konkrečius ir

objektyvius kriterijus, atskleisti jų turinį), nepaliekant šio reguliavimo nustatyti Vyriausybės poįstatyminiame teisės akte;

Taip pat šioje dalyje skliausteliuose esantį tekstą siūlytina rašyti ne skliausteliuose, bet kaip įstatymo tęstinę nuostatą;

1.10. siekiant teisės akto sistemiškumo, SDĮ projekto 14 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnio 5 dalies 4 punkte terminas „*penkerius metus*“ turi būti rašomas skaičiais „5 metus“;

1.11. SDĮ projekto 19 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 30 straipsnio 14 punktą siūlytina patikslinti, nurodant, *kur* Valstybinė ligonių kasa skelbia informaciją apie savo veiklą;

1.12. atsižvelgiant į Rekomendacijų 76 punkto nuostatą, numatančią, kad *turi būti vengiama pateikti nekonkrečių nuorodų, pvz.: „teisės aktų nustatyta tvarka“, „kituose teisės aktuose“, „įstatymų nustatyta tvarka“ ir pan. Prireikus pateikti nuorodą į nekonkrečius teisės aktus, reikia paminėti bent sritį, pvz., „teisės aktų, reguliuojančių valstybės registrų ir informacinių sistemų saugą, nustatyta tvarka“*, siūlytina tikslinti SDĮ projekto 22 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 39 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatą „*išskyrus įstatymų nustatytus atvejus*“.

Ši pastaba taikoma ir SDĮ projekto 22 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 38 straipsnio bei SDĮ projekto 20 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 31 straipsnio nuostatoms;

1.13. SDĮ projekto 22 straipsniu keičiamo Sveikatos draudimo įstatymo 39 straipsnio 2 dalies 1 punkte formuluotė „*kompensuojamais vaistais*“ turi būti rašoma įvardžiutine forma „*kompensuojamaisiais vaistais*“;

1.14. Atsižvelgiant į Rekomendacijų 112 punkto nuostatą, kad *Teisės akte nurodant pareigų pavadinimą, jis paprastai rašomas be žodžių „Lietuvos Respublikos“ ar „Lietuvos“*, SDĮ projekto 24 straipsnio 2 dalyje sveikatos apsaugos ministro pareigų pavadinimas turi būti rašomas be žodžių „*Lietuvos Respublikos*“.

2. Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2, 3, 13, 15², 15³ ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – SPIĮ projektas):

2.1. SPIĮ projekto 2 straipsniu keičiamo Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatoma, kad „*kitos įmonės ir įstaigos, įstatymų nustatyta tvarka sudariusios sutartis su Valstybine ligonių kasa arba kitais LNSS veiklos užsakovais – šių sutarčių galiojimo laikotarpiu ir sutarčių apimtimi (tik dėl tų paslaugų, dėl kurių sudaryta sutartis)*“, tačiau siūlytina įvertinti ar skliausteliuose pateikiamas paaiškinimas nėra perteklinė nuostata, ar neįrašius minėtos nuostatos, nebus aišku iš sutarties turinio, kad LNSS įstaigoms priskiriamos licencijas sveikatos priežiūrai turinčios ir kitos įmonės ir įstaigos, įstatymų nustatyta tvarka sudariusios sutartis su Valstybine ligonių kasa arba kitais LNSS veiklos užsakovais – šių sutarčių galiojimo laikotarpiu ir sutarčių apimtimi tik dėl paslaugų, dėl kurių ir sudaryta sutartis. Ši pastaba taikoma ir SSĮ projekto 1 straipsniu keičiamo Sveikatos sistemos įstatymo 8 straipsnio 3 punkto nuostatai;

2.2. Sveikatos sistemos įstatymo 75 straipsnio 2 dalies 6 punktą numato, kad *Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos atlieka asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės valstybinę priežiūrą*, siūlytina

įvertinti, ar SPIĮ projekto 6 straipsniu keičiamo Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 52 straipsnio 3 punkto nuostata neprieštarauja minėtai Sveikatos sistemos įstatymo 75 straipsnio 2 dalies 6 punkto nuostatai ta imtimi dėl Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos atliekamos asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės valstybinės priežiūros. Ši pastaba taikoma ir SSĮ projekto 4 straipsniu keičiamo Sveikatos sistemos įstatymo 76 straipsnio 2 dalies nuostatai;

2.3. SPIĮ projekto 7 straipsnio 2 dalyje vietoje pilno žodžio „*metais*“ turi būti rašomas trumpinys „*m.*“

3. Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 8, 11, 13 ir 76 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – SSĮ projektas):

3.1. SSĮ projekto 2 straipsniu keičiamo Sveikatos sistemos įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 2 punkte žodis „Įstatymo“ turi būti rašomas mažąja raide;

3.2. įvertinus tai, kad SPIĮ projekto 1 straipsniu keičiamo Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nustatoma, kad „*LNSS veiklos užsakovai —Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Valstybinė ligonių kasa) ir kitos valstybės bei savivaldybių institucijos ir įstaigos*“, atitinkamai siūlytina tikslinti ir SSĮ projekto 3 straipsniu keičiamo Sveikatos sistemos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies formuluotę. Formuluotes siūlytina peržiūrėti ir tikslinti Vietos savivaldos įstatymo nuostatų kontekste;

3.3. atsižvelgiant į Rekomendacijų 112 punkto nuostatą, SSĮ projekto 2 straipsniu keičiamo Sveikatos sistemos įstatymo 11 straipsnio 2 punkto b papunktyje Sveikatos draudimo įstatymo pavadinimas turi būti rašomas su žodžiais „*Lietuvos Respublikos*“ kadangi minimas pirmą kartą;

3.4. SSĮ projekto 4 straipsniu keičiamo Sveikatos sistemos įstatymo 76 straipsnio 1 punkte Sveikatos draudimo įstatymo pavadinimas atitinkamai turi būti rašomas be žodžių „*Lietuvos Respublikos*“.

5. Dėl susijusių aspektų

5.1. Teikime Vyriausybei nenurodyta, kad Įstatymų projektai buvo teikti derinti Konkurencijos tarybai Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 (toliau – Vyriausybės darbo reglamentas), nustatyta tvarka ir nėra jos išvados. Siūlome šiuo aspektu papildyti Projekto teikimą, arba, jei Projektas nebuvo pateiktas derinti Konkurencijos tarybai, Projektą su minėta institucija suderinti.

5.2. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Seime yra užregistruoti Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 4, 7, 9(1), 18, 20, 26(1), 26(2), 27, 28, 29, 31, 36 straipsnių, V, VI skyrių pakeitimo, Įstatymo papildymo 34(1) straipsniu ir 32, 33, 34, 35 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2944 ir su juo susijusių įstatymų pakeitimų projektai, jei pastarieji projektai Seime būtų priimti iki Vyriausybės nutarimo, kuriuo teikiami Seimui Projektai, priėmimo, Projektai turėtų būti tikslintinas remiantis Rekomendacijų 55, 139, 207.7 p.

Teisės grupės patarėja

Elena Ražanskienė

Elena Ražanskienė, tel. +37052098731; +37066842632, el. p. elena.razanskiene@lr.lt